

Αθήνα, 3 Φεβρουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εσωτερικών

Θέμα: «Η πολιτεία σιωπά στην εξέταση του πάγιου αιτήματος επανασύστασης του Δήμου Τυμπακίου»

Η περιοχή του Τυμπακίου στο Νομό Ηρακλείου Κρήτης αποτελεί έναν από τους παλαιότερους και ιστορικά συγκροτημένους δήμους του νησιού, η σύσταση του οποίου ανάγεται στο 1879 και στη σύμβαση της Χαλέπας. Πρόκειται για μια ιστορικά, κοινωνικά και διοικητικά ενιαία γεωγραφική και παραγωγική ενότητα που λειτούργησε ως αυτοτελής Δήμος από τον 19^ο αιώνα μέχρι το 2011, οπότε και καταργήθηκε δυνάμει του ν. 3852/2010 («Πρόγραμμα Καλλικράτης»), χωρίς να έχει προηγηθεί ειδική και εξατομικευμένη αξιολόγηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και αναγκών της περιοχής. Ο Δήμος Τυμπακίου, όπως προκύπτει από τα ΦΕΚ σύστασης και διοικητικής του οργάνωσης (ΦΕΚ 136/1994, 244/1994 και 97/2000), διέθετε πλήρη διοικητική συγκρότηση, οικονομική και λειτουργική επάρκεια και δεν παρουσίαζε δυσλειτουργίες που να δικαιολογούν την κατάργηση της αυτοδιοικητικής του αυτοτέλειας.

Αξίζει να αναφερθεί, πως το Τυμπάκι εκτός από την ιδιαίτερη ιστορική σημασία που φέρει, καθώς έχει χαρακτηριστεί ως μαρτυρικός Δήμος για τις θυσίες των κατοίκων του κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής (Π.Δ. 99/2000, ΦΕΚ Α' 97), συγκεντρώνει κρίσιμα αντικειμενικά χαρακτηριστικά που τεκμηριώνουν την ανάγκη αυτοτελούς διοικητικής οργάνωσης, όπως αξιόλογο πληθυσμιακό μέγεθος, εκτεταμένη και γεωγραφικά συνεκτική έκταση, καθώς και συνδυασμό πεδινών, ορεινών και παραθαλάσσιων ζωνών με έντονη παραγωγική και αναπτυξιακή δυναμική. Ιδιαίτερη σημασία έχει και το γεγονός ότι εντός της περιοχής λειτουργεί στρατιωτικό αεροδρόμιο, εγκατάσταση εθνικής σημασίας, ενώ η παραθαλάσσια ζώνη της περιοχής παρουσιάζει κατά τους θερινούς μήνες έντονη τουριστική δραστηριότητα, με σημαντική εποχική αύξηση πληθυσμού και αυξημένες ανάγκες σε ζητήματα καθαριότητας, πολιτικής προστασίας, κυκλοφοριακής ρύθμισης, ελέγχου χρήσεων γης και παροχής δημοτικών υπηρεσιών.

Η ενσωμάτωσή της δημοτικής αυτής ενότητας στον Δήμο Φαιστού, ήταν αποτέλεσμα εφαρμογής οριζόντιων κριτηρίων διοικητικής αναδιάρθρωσης και όχι προϊόν αποτυχίας του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, στο συγκεκριμένο γεωγραφικό και κοινωνικό πλαίσιο. Η κατάργησή του τότε Δήμου πραγματοποιήθηκε χωρίς να ληφθούν επαρκώς υπόψη τα παραπάνω αντικειμενικά χαρακτηριστικά, αλλά και χωρίς ουσιαστική αποτίμηση των συνεπειών στη λειτουργικότητα της διοίκησης και στην καθημερινότητα των πολιτών, οι οποίοι είδαν το βιοτικό τους επίπεδο να μειώνεται κατακόρυφα. Από την εφαρμογή της συνένωσης αυτής μέχρι σήμερα, έχουν καταγραφεί σοβαρά προβλήματα διοικητικής αποτελεσματικότητας, απομάκρυνση υπηρεσιών και δομών της περιοχής, δυσχέρεια πρόσβασης των κατοίκων σε βασικές δημόσιες υπηρεσίες, καθυστερήσεις στην υλοποίηση έργων υποδομής και αδυναμία διαμόρφωσης στοχευμένου αναπτυξιακού σχεδιασμού, προσαρμοσμένου στις ανάγκες και τις δυνατότητες της περιοχής. Αρκεί να σκεφτεί κανείς ότι η πλειοψηφία των δημοτικών κοινοτήτων του πρώην Δήμου Τυμπακίου, απέχει από την έδρα του Δήμου Φαιστού τουλάχιστον τη διπλάσια χιλιομετρική απόσταση σε σχέση με το Τυμπάκι, γεγονός που παραβιάζει στην πράξη την αρχή της

εγγύτητας της διοίκησης προς τον πολίτη και δυσχεραίνει την καθημερινή πρόσβαση των κατοίκων σε διοικητικές υπηρεσίες.

Η περίπτωση της περιοχής του Τυμπακίου δεν είναι η μοναδική που εξαιτίας της κατάργησης και συνένωσης του ομώνυμου Δήμου, προέκυψαν στην πορεία δυσλειτουργίες. Το 2019, έχοντας σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώσει δυσχέρειες, συνεπεία της εφαρμογής του Προγράμματος Καλλικράτη, ανά την Ελλάδα, η τότε Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ προκειμένου να επιλύσει προβλήματα που ανέκυψαν σε Ο.Τ.Α., πέντε περιοχών της Χώρας (Κέρκυρα, Λέσβος, Κεφαλονιά, Κοζάνη και Σάμος), προχώρησε στη σύσταση νέων Δήμων, όπου αυτό απαιτούνταν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 154 του ν.4600/2019 (ΦΕΚ Α'43/09.03.2019). Επιπλέον, η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, αφουγκραζόμενη ήδη τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών και προκειμένου να ρυθμίσει τυχόν αντίστοιχα μελλοντικά ζητήματα, προέβη, στη θεσμοθέτηση «Επιτροπής Επανεξέτασης της Διοικητικής Διαίρεσης των Ο.Τ.Α. α' βαθμού.», κατά το άρθρο 158 του ίδιου νόμου, σύμφωνα με την παρ.1 του οποίου ορίζεται ότι: «1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, συνιστάται Επιτροπή Επανεξέτασης της Διοικητικής Διαίρεσης (Ε.Ε.Δ.Δ.) των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, η οποία αποτελεί γνωμοδοτικό όργανο προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με έργο: α) τον εντοπισμό και την καταγραφή περιπτώσεων, όπου η διοικητική διαίρεση των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, όπως έχει διαμορφωθεί με βάση το άρθρο 1 του ν. 3852/2010 δεν ανταποκρίνεται στην αποτελεσματική εξυπηρέτηση των αναγκών των τοπικών κοινωνιών και δεν διασφαλίζει επαρκές επίπεδο πρόσβασης των πολιτών στις παρεχόμενες υπηρεσίες, σύμφωνα και με σχετικές αναφορές κοινωνικών φορέων των αντίστοιχων περιοχών ή και των ίδιων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού και β) την υποβολή εισήγησης στον Υπουργό Εσωτερικών για τον ανακαθορισμό της διοικητικής διαίρεσης των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, ως προς τις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου.....».

Μέχρι σήμερα η ανωτέρω Επιτροπή δεν έχει συσταθεί, παρόλο που το έργο της είναι ζωτικής σημασίας για αρκετούς από τους δημότες των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, όπως αποδεικνύεται και από την περίπτωση του πρώην Δήμου Τυμπακίου, το αίτημα επανασύστασης του οποίου, αποτελεί τα τελευταία χρόνια, πάγια διεκδίκηση κατοίκων και τοπικών φορέων. Η βούλησή τους αυτή, που εκφράζεται με αντίστοιχες πρωτοβουλίες, δεν εδράζεται σε τοπικιστικά κίνητρα αλλά στην ανάγκη αποκατάστασης της θεσμικής λειτουργικότητας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της ανάπτυξης της περιοχής. Δυστυχώς, το αρμόδιο Υπουργείο δεν φαίνεται να έχει ουσιαστικά εξετάσει την πιθανότητα ικανοποίησης της ανωτέρω διεκδίκησης, καθώς ήδη σε προγενέστερη σχετική κοινοβουλευτική παρέμβαση για το εν λόγω ζήτημα το 2022, αρκέστηκε να απαντήσει ότι «... τα ζητήματα της διοικητικής διαίρεσης θα εξεταστούν κατά τις εργασίες της Επιτροπής για τη σύνταξη ενιαίου Κώδικα Αυτοδιοίκησης, ώστε να επιλυθούν συνολικά τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας που αντιμετωπίζουν οι Δήμοι».

Εκ των όσων λοιπόν προπαρατέθηκαν και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι σε άλλες περιοχές της χώρας, έχουν ήδη εξεταστεί ή υλοποιηθεί αναθεωρήσεις διοικητικών ορίων, όταν αποδείχθηκε ότι οι συνενώσεις του «Καλλικράτη» δεν εξυπηρέτησαν την αποτελεσματική διοίκηση και την εξυπηρέτηση των πολιτών, καθίσταται σαφές ότι η επανεξέταση της συγκεκριμένης διοικητικής δομής, δε συνιστά απλώς ζήτημα ιστορικής αποκατάστασης αλλά ουσιαστική πολιτική επιλογή για την ενίσχυση της δημοκρατίας, της διοικητικής αποτελεσματικότητας και της αναπτυξιακής προοπτικής της νότιας Κρήτης.

Κατά συνέπεια,

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Προτίθεται το Υπουργείο Εσωτερικών -σύμφωνα και με την αντίστοιχη απάντησή του σε προηγούμενη κοινοβουλευτική ερώτηση-, να προχωρήσει, στο πλαίσιο της κατάρτισης του

νέου Ενιαίου Κώδικα Αυτοδιοίκησης, σε ειδική μελέτη και τεκμηριωμένη αξιολόγηση της περίπτωσης του Τυμπακίου, με σκοπό την επανασύσταση του Δήμου, βάσει συγκεκριμένων και μετρήσιμων πληθυσμιακών, γεωγραφικών, ιστορικών, παραγωγικών, τουριστικών και αναπτυξιακών κριτηρίων;

2. Σε αντίθετη περίπτωση, ποια συγκεκριμένα μέτρα προτίθεται να λάβει η Κυβέρνηση για την αντιμετώπιση των διοικητικών και λειτουργικών προβλημάτων που έχουν προκύψει στην περιοχή του Τυμπακίου από την κατάργηση της αυτοδιοικητικής της αυτοτέλειας;
3. Γιατί δεν εφαρμόστηκε μέχρι σήμερα προηγούμενη ληφθείσα απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, η οποία προέβλεπε ότι στο Τυμπάκι θα είχαν έδρα νευραλγικές υπηρεσίες για τους πολίτες όπως η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και άλλες αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Δήμου;
4. Προτίθεται το Υπουργείο, έστω και παρελθόντος ικανού χρονικού διαστήματος, να προχωρήσει στη σύσταση της ήδη θεσμοθετημένης με το αρ.158 του ν.4600/2019, «Επιτροπής Επανεξέτασης της Διοικητικής Διάρθρωσης των Ο.Τ.Α. α' βαθμού», ως καθ' ύλην αρμόδιας για την εξέταση ενδεχομένων αντίστοιχων αιτημάτων, υπό το πρίσμα ενός ενιαίου θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Μαμουλάκης Χάρης

Δούρου Ειρήνη

Ζαμπάρας Μιλτιάδης

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Κατερίνα

Παπαηλιού Γιώργος

Τσαπανίδου Πόπη

Ψυχογιός Γεώργιος